

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้
มัธยมศึกษาท้องถิ่นแผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วิรัชญานันท์ ทนทาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กันยายน 2553

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ วีรัชญานันท์ ทนทาน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ วิมล เอ็มโอช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตภา สารพัฒน์ ไขยปัญญา)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกลิงกร)

วันที่ ๑๒ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ และ
รองศาสตราจารย์ นลินี บำเรอราช ที่กรุณาให้แนวคิดและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์
ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะอันเป็น
ประโยชน์ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้กรุณา
เวลาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

วิรัชญานัน ทนทาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	9
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	12
แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	21
แผนการจัดการเรียนรู้.....	29
จิตวิทยาวัยรุ่นและทฤษฎีการเรียนรู้.....	33
ความรู้เกี่ยวกับจังหวัดระยอง.....	36
ความรู้เกี่ยวกับมัคคุเทศก์.....	47
การวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง.....	52
เจตคติ.....	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	65
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	65
การดำเนินการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	74
ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้.....	75
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	78
5 สรุปและอภิปรายผล.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	87
อภิปรายผล.....	88
ข้อเสนอแนะ.....	90
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก.....	98
ภาคผนวก ก.....	99
ภาคผนวก ข.....	108
ภาคผนวก ค.....	118
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	279

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 สาระที่ 1 มาตรฐาน ท 1.1.....	15
2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 สาระที่ 2 มาตรฐาน ท 2.1.....	16
3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 สาระที่ 3 มาตรฐาน ท 3.1.....	18
4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 สาระที่ 4 มาตรฐาน ท 4.1.....	19
5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 สาระที่ 5 มาตรฐาน ท 5.1.....	20
6 แบบแผนการทดลอง.....	73
7 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแผนการจัดการเรียนรู้.....	78
8 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนตาม แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ มัคคุเทศก์ ท้องถิ่นแผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	79
9 แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนเฉลี่ย ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	80
10 แสดงคะแนนเฉลี่ย ก่อนเรียนและหลังเรียนของการ สอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.	81
11 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	81
12 ผลจากการทำแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นแผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	81
13 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนของแบบวัดเจตคติ ที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	86
14 ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแผนการจัด การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ มัคคุเทศก์ท้องถิ่น แผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 ความสอดคล้องของแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ มัคคุเทศก์ ท้องถิ่นแผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....	111
16 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นแผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	112
17 คะแนนผลต่างของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นแผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	114
18 คะแนนแบบทดสอบย่อยและการทำใบงานขณะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นแผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	116

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 องค์ประกอบของเจตคติ.....	57
2 ขั้นตอนของการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้มัธยมศึกษาท้องถิ่นแผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	76

46922583: สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน: กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: แผนการจัดการเรียนรู้/ สารการเรียนรู้ภาษาไทย/ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นแผ่นดินระยอง/
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชญ์ หนาทาน: การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นแผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
(THE DEVELOPMENT OF LESSON PLAN ON THE THAI SUBJECT GROUP FOR
TOURIST GUIDES IN RAYONG PROVINCE FOR MATTAYOMSUKSA FOUR
STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุนทร บำเรอราช, Ed.D., วิมลรัตน์ จุฑานนท์,
ค.ค. 279 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นแผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
และศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้
มััคคุเทศก์ท้องถิ่นแผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตาม
เกณฑ์มาตรฐาน 80/80

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2552 โรงเรียน
เพ็ญมาดาวิทยา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ มัคคุเทศก์ท้องถิ่น
แผ่นดินระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ
แบบวัดเจตคติต่อแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เวลาในการทดลอง 10 คาบเรียนๆ ละ 50 นาที
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (*t-test*)

ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้น มีคุณภาพสามารถนำไปใช้
ในการจัดกิจกรรมการสอนได้ และ พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
2. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

46922583: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION: M.Ed.

(CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORD: LESSON PLAN/ THE THAI SUBJECT/ TOURIST GUIDES IN RAYONG PROVINCE/ MATTAYOMSUKSA FOUR STUDENTS

WEERACHAYA THONTHAN: THE DEVELOPMENT OF LESSON PLANS ON THE THAI SUBJECT GROUP FOR TOURIST GUIDES IN RAYONG PROVINCE FOR MATTAYOMSUKSA FOUR STUDENTS. ADVISORY COMMITTEE: SUNTHORN BUMRERRAJ, Ed.D., WIMONRAT CHATURANON, Ph.D. 279 P. 2010.

The purposes of this study were to develop lesson plans implementating on the Thai subject group for mattayomsuksa four and attitude on the thai subject group with tourist guides in Rayong, in order to access the efficiency according to the standard criteria of 80/80

The samples in this study comprised of 35 mattayomsuksa four students, enrolling in the second semester of academic year 2009 at Pheraksamatawithaya School, Amphur Maung, Rayong Province The instrument consisted of a ten lesson plans implementating on the Thai subject group with tourist guides in Rayong Province for mattayomsuksa four, An achievement test and attitude questionnaires on learning. The experimental time consisted of 10 periods, each of which 50 minutes in duration. The statistical devices used to analyze the data were mean scores, standard deviation, and t-test

The results of the study revealed that the developed plans had an efficiency for using and also found that :

1. The students' post-test achievement were significantly higher than that the pre-test ($p < .01$)

2. The students' attitude toward the lesson plans revealed that the post-test was significantly higher than that the pre-test ($p < .01$)